

Mark- och miljööverdomstolen
vid Svea hovrätt
Box 2290
103 17 Stockholm

SVEA HOVRÄTT
060105

INKOM: 2024-10-15
MÅLNR: P 4389-24
AKTBIL: 15

Skickas endast per e-post:
svea.hovratt@dom.se

Stockholm den 15 oktober 2024

Mål nr P 4389-24

Marianne Persson m.fl. ./ Tyresö kommun m.fl.

Som ombud för Tyresö kommun ("Kommunen") får jag inkomma med yttrande i enlighet med Mark- och miljööverdomstolens föreläggande, aktbilaga 12.

Kommunen inger uppdaterad markägarförteckning, se bilaga. Såvitt avser byggherre/exploatör för detaljplanen så har Kommunen, på fråga från domstolen, tidigare skickat dessa uppgifter per mail.

Kommunen vidhåller vad som tidigare anförts i underinstansen. Med anledning av aktbilaga 1-4 anføres därutöver följande.

1. INSTÄLLNING

Kommunen bestrider bifall till överklagandet. Såvitt avser andra punkten i överklagandet ser Kommunen inte detta som ett självständigt yrkande, utan som en grund för yrkandet i första punkten.

2. UTVECKLING AV TALAN

Inledning

Enligt 5 kap. 8 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL ska planmyndigheten – som underlag för detaljplanearbetet – bl.a. ta fram det planeringsunderlag som behövs. Enligt lagrummet får underlaget tas fram av kommunen eller av annan. Bland de handlingar som tagits fram i den nu aktuella detaljplaneprocessen för Amaryllis har följande utredningar/handlingar legat till grund för beslutet att anta detaljplanen.

- Samrådsredogörelse
- Undersökning av betydande miljöpåverkan
- Kvalitetsprogram
- Grön resplan
- Barnkonsekvensanalys
- Riskutredning
- Geotekniskt PM
- Utredning fladdermöss
- PM Mobilitet och parkering förskola
- Dagvattenutredning kvartersmark
- Dagvattenutredning allmän plats
- Bullerutredning
- Inventering ekologiska värden
- PM Vitryggig hackspett

Klagandena har som grund för överklagandet att den utredning som kommunen tagit fram under detaljplaneprocessen är bristfällig och att detaljplanen därför ska upphävas. Dessa påståenden tillbakavisas av kommunen på de skäl som anges nedan. Kommunen vill dock redan inledningsvis framhålla att de utredningar som ligger till grund för beslutet är fackmannamässigt utförda.

Grunderna för överklagandet

Utökat planförfarande

Klagandena har vidare uppgett att det varit fel av Kommunen att inte använda ett utökat planförfarande. Enligt 5 kap. 7 § PBL ska ett utökat planförfarande tillämpas om planförslaget inte är förenligt med översiktsplanen eller länsstyrelsen granskningsyttrande, eller är av betydande intresse för allmänheten eller i övrigt av stor betydelse eller kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Kommunen har undersökt detaljplanens miljöpåverkan ("Undersökning av miljöpåverkan, KSM 2019-949-214). Av slutsatsen på sidan tre i utredningen framgår att detaljplanen inte bedöms leda till betydande miljöpåverkan. Ingen av de andra förutsättningarna i 5 kap. 7 § PBL föreligger heller (se samrådsredogörelsen under bl.a. rubriken "Ämnesvisa synpunkter och svar). Ett utökat planförfarande är således inte motiverat.

Påstådda brister i utredningarna

På sidan 4 i aktbilaga 1 påstås att det föreligger brister i det underlag som Kommunen har lagt till grund för beslutet att anta detaljplanen.

Bristerna skulle bestå av att de utredningar som tagits fram beträffande fladdermöss samt den naturvärdesinventering som tagits fram varit bristfälliga. Bristerna skulle bestå i att Kommunen inte gjort tillräckligt för att bedöma fladdermusfaunan, då besöken gjordes vid fel tid på året och att autoboxar, som påstås vara standard för fladdermusinventeringar inte användes. Vidare ska hålträden inte ha dokumenterats av kommunen. Såvitt avser påstådda brister i naturvärdesinventeringen så görs gällande att naturvärdesinventeringen skedde under en tidpunkt på året då vissa fåglar sällan syntes till.

Kommunens bemötande av överklagandet

Kommunen har under detalplaneprocessen utrett den i målet aktuella frågan. Utredningen har utförts av Sweco ("Fladdermusmiljöer i Utredningsområdet Amaryllis, Tyresö kommun, 2021-2022").

I överklagandet hänvisas till Mark- och miljööverdomstolens avgörande i mål nr P 14048-22 och P 14414-21. Avgörandena rör dock den situation när kommunen inte har lagt fram någon specifik utredning avseende planens eventuella effekter på fladdermöss eller när utredningen har varit för generell och när kommunen inte visat att de planerade skyddsåtgärderna var tillräckliga. Swecos utredning belyser båda dessa frågor på det sätt som redogörs för nedan.

Av utredningen framgår bl.a. följande syfte på sidan 4.

"Sweco AB har fått i uppdrag att bedöma naturen i och kring planområdet i relation till dess betydelse för fladdermöss och deras livsmiljöer. Sweco ska även föreslå skyddsåtgärder som kan vara aktuella inom planområdet i relation till planförslaget. Samt, resonera kring planområdet i ett större sammanhang gällande fladdermöss."

På sidan 21- 22 framgår följande bedömning.

"Med skyddsåtgärder och andra anpassningar som stärker fladdermössens fäste i området samt deras spridningsmöjligheter anses planen ha en liten negativ påverkan på fladdermössen under byggskedet. Under driftskedet anses planen ha ingen till liten positiv påverkan på fladdermössen i området.

Planen kommer inte förstöra boplatser eller habitat men spridningssambandet kan försvagas men i och med dammar och andra åtgärder förstärks området för fladdermöss. 21/23

Och då inga boträd kommer tas ned kommer artens status inte påverkas och därför ser vi inget behov av dispens från artskyddet.

Däremot måste spridningssambandet tas i aktning vid andra planer för att undvika kumulativa effekter.”

På sidan 22 redovisas följande slutsats.

”Utredningsområdets träd är relativt unga, men med inslag av äldre aspar och björkar. Fladdermössen utnyttjar förmodligen området som en ledlinje, som skydd, och kan även ha födosöksområden i kantzonen och i den litet mer öppna delen i utredningsområdets sydvästra del. Det ska dock tilläggas att de påträffade arterna är arter som jagar i trädgårdar och vid lyktstolpar med mera. Därav är villaområdet norr om utredningsområdet förmodligen viktigt för områdets fladdermöss, både med avseende på födosök och övervintringsplatser. Med avseende på utredningsområdets natur och strukturer anses det inte av behov att utföra en fördjupad fladdermusinventering.

Då området kommer minska i storlek kommer skyddsåtgärder sättas in för att förbättra området som fladdermushabitat. Exempelvis kommer en damm att konstrueras, vilket ökar födotillgången för fladdermössen i området.

Det skogsområde som utredningsområdet tillhör är dock det enda stora grönområdet i stadsdelen Lindalen och fungerar förmodligen som en spridningskorridor för många arter, däribland fladdermöss. Utredningsområdet är därför också viktig för den gröna infrastrukturen. Om stora delar av utredningsområdet avverkas kommer den gröna infrastrukturen ta skada. De nya byggnaderna, framförallt de i sydöst, riskerar att påverka spridningsmöjligheterna mellan de olika utpekade områdena (se avsnitt 4.1.1). Med skyddsåtgärder och framtida anpassningar kan dock spridningssambanden stärkas.

Vi bedömer att med skyddsåtgärder och planerade anpassningar så finns det inget behov av dispens från artskyddet, gällande fladdermössen i området.”

Kommunens utredning visar således att detaljplanen inte kommer att medföra någon överträdelse av artskyddsförordningen på det sätt som görs gällande i överklagandet (se sidan 6 i aktbilaga 1). Det finns därmed tillräckligt underlag för bedömningen av om detaljplanen kan genomföras utan hinder av artskyddsförordningens bestämmelser.

Skyddsåtgärder och anpassningar har redovisats på sidan 19-20 i utredningen. Av särskild betydelse är att det i utredningen redovisas konkreta förslag till kompensationsåtgärder samt även önskvärda åtgärder för att ytterligare förstärka fladdermössens fäste i området. Sammantaget visar utredningen att skyddsåtgärderna är tillräckliga för att motverka eventuell skada (jfr. Mark- och miljödomstolens avgörande i mål nr P 14414-21).

I Swecos utredning finns även den metod som använts i utredningen (se punkten 3, sidan 7). Kommunen bestrider att det skulle behöva göras en ny fladdermusinventering för att Sweco skulle kunna dra de slutsatser som görs i rapporten. Att det inte utförs någon inventering bemöts av Sweco under rubriken "Möjliga felkällor", punkten 3.6 (Kommunens understrykning).

"Då det inte utförts en inventering av fladdermöss är det svårt att säga exakt vilka arter som finns inom och kring utredningsområdet. Avsaknaden av fynd betyder inte att en art inte finns i området, utan det kan innebära att området undersökts på fel tillfälle under året. Felkällorna gäller endast arternas förekomst och inte bedömningen i denna rapport."

Sammanfattningsvis så har de frågeställningar som tagits upp i överklagandet bemötts av den utredning som Kommunen lagt till grund för beslutet att anta detaljplanen.

Ingivet nytt material som åberopas av klagandena

Klagandena till Mark- och miljööverdomstolen gett in nytt material/rapport benämnt "*Amaryllisparkens betydelse som parnings- och övervintringsplats för fladdermöss*".

Rapporten är inte granskad av forskare vid SLU

På sidan 1 i överklagandet (aktbilaga 1) anges att rapporten har stöd och är granskad av forskare på SLU (Sveriges lantbruksuniversitet). Beskrivningen är grovt missvisande. I intyget som klagande hänvisar till (aktbilaga 3) framgår tydligt att docent Johnny de Jong inte tagit ställning i sakfrågan (se sista stycket).

Det framgår också av aktbilaga 3 att docent de Jong enbart uttalar sig om Perssons kompetens att genomföra en fladdermusinventering. de Jong uttalar sig inte om Perssons kvalifikationer att uttala sig beträffande sakfrågan (se fjärde stycket). Kommunen noterar att det i rapporten inte finns någon redovisning av Perssons bakgrund, eventuella

släktskap till klaganden eller engagemang i intresseföreningar som kan ifrågasätta hennes opartiskhet.

Rapporten ska ses som en partsinlaga

Enligt 5 kap. 8 § PBL åligger det ett ansvar för kommunen att utreda planeringsförutsättningarna på platsen. För detta behöver kommunen kartlägga vilka uppgifter som finns tillgängliga och vilka uppgifter som saknas och som därmed behöver tillföras genom nya underlag. Utgångspunkten enligt PBL är att planeringsunderlaget utgörs av faktabetonat material (se prop. 1985/86:1 s. 611)

Frågan som är av principiell betydelse för Mark- och miljööverdomstolen att ta ställning till är om slutsatserna i den rapport som ingetts av klagandena har något som helst bevisvärde. De synpunkter som inkommer på detaljplaneförslaget från enskilda sakägare beaktas och besvaras under detaljplanens samrådsfas. Dessa kan i sin tur leda till att kommunen företar ytterligare utredningar av en viss specifik fråga. Kommunen anser dock att det skulle vara i strid med bestämmelserna i PBL om enskildas synpunkter, rapporter och slutsatser skulle upphöjas till att utgöra sådant planeringsunderlag som anges i 5 kap. 8 § PBL. I detta sammanhang ska även framhållas att Swecos utredning besvarar den kritik som lyfts fram av klagandena på sidan 5 i överklagandet.

3. BEVISNING

Kommunen förutsätter att de i yttrandet nämnda utredningarna finns tillgängliga i Mark- och miljööverdomstolens akt. Eftersom dessa utgör processmaterial behöver dessa inte åberopas särskilt av kommunen.

Som ovan

Christian Arnbom